

Diagrame UML

- un Sale are una sau mai multe SaleItem
- un SaleItem are un Product

Relatia de asociere UML : Descriu o relatie de dependenta intre clase

Elemente posibile :

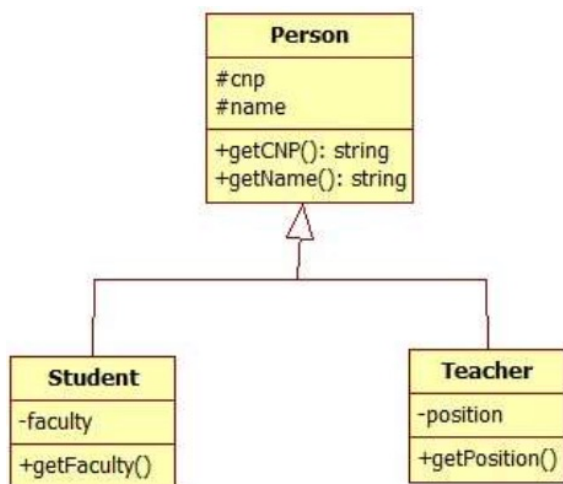
- nume
- multiplicitate
- nume rol
- unidirectional sau bidirectional

Tipuri de relatii de asociere

- Asociere
- Agregare
- Dependenta
- Mostenire

Relatia de specializare/generalizare

Folosind mostenirea putem defini ierarhii de clase

Studentul este o Persoana cu cateva attribute aditionale.

Studentul mosteneste (variabile si metode) de la Persoana.

Student este derivat din Persoana. Persoana este clasa de baza, Student este clasa derivata.

Persoana este o generalizare a Studentului, iar Student este o specializare a Persoanei.

Suprascriere (redefinire) de metode

Clasa derivata poate redefini metode din clasa de baza :

<pre>string Person::toString() { return "Person:" + cnp + " " + name; }</pre>	<pre>string Student::toString() { return "Student:" + cnp + " " + name + " " + faculty; }</pre>
<pre>Person p = Person("1", "Ion"); cout << p.toString() << "\n";</pre>	<pre>Student s("2", "Ion2", "Info"); cout << s.toString() << "\n";</pre>

In clasa derivata descriem ce este specific clasei derivate, ce difera fata de clasa de baza.

Suprascriere (overwrite) ≠ Supraincarcare (overload)

```
string Person::toString() {  
    return "Person:" + cnp + " " + name;  
}  
  
string Person::toString(string prefix) {  
    return prefix + cnp + " " + name;  
}
```

toString este o metoda supraincarcata deoarece este o functie cu parametrii diferiti dar cu acelasi nume.

Polimorfism

Este proprietatea unor entitati de a se comporta diferit in functie de tipul lor.

Tipul declarat vs tipul actual

Orice variabila are un tip declarat (la declararea variabilei se specifica tipul). In timpul executiei valoarea referita de variabila are un tip actual care poate diferi de tipul declarat.

```
Student s("2", "Ion2", "Info");  
Teacher t("3", "Ion3", "Assist");  
Person p = Person("1", "Ion");  
  
cout << p.toString() << "\n";  
  
p = s; //slicing  
cout << p.toString() << "\n";  
  
p = t; //slicing  
cout << p.toString() << "\n";
```

Tipul declarat pentru p este Person, dar in timpul executiei p are valori de tip Person, Student si Teacher.

Object slicing

Daca avem o clasa de baza (Person) si o clasa derivata (Student) care mosteneste Person, iar tu copiezi un obiect Student intr-o variabila de tip Person, atunci se pierde partea specifica clasei Student. Asta se numeste slicing.

```
class Person {  
public:  
    std::string name;  
};  
  
class Student : public Person {  
public:  
    int grade;  
};  
  
int main() {  
    Student s;  
    s.name = "Ana";  
    s.grade = 10;  
  
    Person p = s; // slicing: se copiază DOAR partea de Person  
  
    std::cout << p.name << std::endl; // OK  
    // p.grade nu mai există aici! S-a pierdut!  
}
```

Pentru a evita slicing se pot folosi referinte sau pointeri.

```
void afiseaza(const Person& p) {  
    std::cout << p.name << std::endl;  
}  
  
int main() {  
    Student s;  
    s.name = "Ana";  
    s.grade = 10;  
  
    afiseaza(s); // Nu se pierde nimic, pentru că nu se face copiere  
}
```

Legare dinamica vs Legare statica

Legarea dinamica reprezinta mecanismul prin care in momentul executiei programului, se decide care functie (metoda) va fi efectiv apelata, atunci cand exista mai multe variante posibile (de exemplu, in cazul mostenirii si a functiilor virtuale in C++)

Diferenta fata de legarea statica :

- Legare statica : Alegerea metodei se face la compilare, pe baza tipului cunoscut al obiectului.
- Legare dinamica : Alegerea metodei se face la rulare, pe baza tipului real al obiectului.

Metode virtuale

O metoda virtuala in C++ este o functie a unei clase care este declarata cu cuvantul cheie virtual si care permite redefinirea comportamentului ei in clasele derivate. Prin utilizarea metodelor virtuale, C++ permite polimorfismul - adica posibilitatea ca apelul unei metode sa execute comportamentul specific clasei reale a obiectului, chiar daca obiectul este accesat printr-un pointer sau referinta la clasa de baza.

```
#include <iostream>
using namespace std;

class Forma {
public:
    virtual void deseneaza() { // metodă virtuală
        cout << "Desenez o formă generică\n";
    }
};

class Cerc : public Forma {
public:
    void deseneaza() override { // suprascrie metoda virtuală
        cout << "Desenez un cerc\n";
    }
};

int main() {
    Forma* f = new Cerc(); // pointer la clasa de bază, dar obiect Cerc
    f->deseneaza();         // Se apelează Cerc::deseneaza, nu Forma::deseneaza
    delete f;
}
```

Mecanism C++ pentru polimorfism

Orice obiect are atasat informatii legate de metodele obiectului. Pe baza acestor informatii apelul de metoda este efectuat folosind implementarea corecta (cel din tipul actual). Orice obiect are referinta la un tabel prin care pentru metodele virtuale se selecteaza implementarea corecta.

Orice clasa care are cel putin o metoda virtuala (clasa polimorfica) are un tabel numit virtual table (VTable). VTable contine adrese la metode virtuale ale clasei.

Cand invocam o metoda folosind un pointer sau o referinta compilatorul genereaza un mic cod additional care in timpul executiei o sa foloseasca informatia din VTable pentru a selecta metoda de executat.

Destructor virtual

- Destructorul este responsabil cu dealocarea resurselor folosite de un obiect
- Daca avem o ierarhie de clasa atunci este de dorit sa avem un comportament polimorfic pentru destructor (sa se apeleze destructorul conform tipului actual)
- Trebuie sa declaram destructorul ca fiind virtual

Mostenire multipla

In C++ este posibil ca o clasa sa aiba multiple clase de baza adica sa mosteneasca de la mai multe clase

```
class Car : public Vehicle , public InsuredItem {
};
```

Funcții pur virtuale

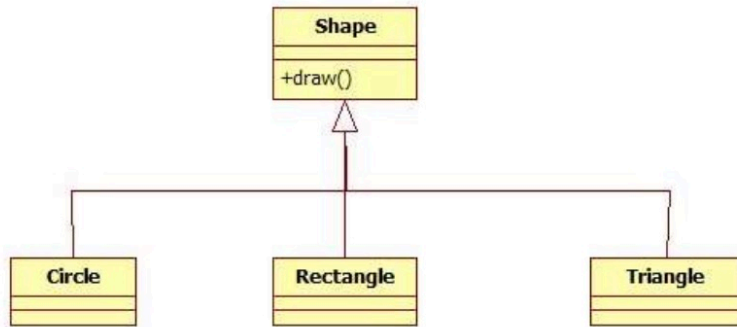
Funcțiile pur virtuale nu sunt definite (avem doar declarația metodei). Folosim metode pur virtuale pentru a ne asigura că toate clasele derivate o să definească metoda.

```
class Shape {  
public:  
    Shape();  
    virtual ~Shape();  
    virtual void draw() = 0; //pure virtual  
};
```

= 0 indică faptul că nu există implementare pentru această metodă în clasă.

Clasele care au metode pur virtuale nu se pot instanția.

Shape este o clasă abstractă care definește doar interfața, dar nu conține implementări.

Clasă abstractă

O clasă abstractă poate fi folosită ca și clasă de bază pentru o colecție de clase derivate.

Oferta :

- O interfață comună pentru clasele derivate (metodele pur virtuale se vor implementa în clasele derivate)
- Pot conține atribute comune tuturor claselor derivate.

O clasă abstractă nu are instanțe. O clasă abstractă are cel puțin o metodă pur virtuală. Clasă pur abstractă = clasă care are doar metode pur virtuale.

Clasă care extinde clasă abstractă

- O clasă derivată dintr-o clasă abstractă moștenește interfața publică a clasei abstracte
- Clasă suprascrie metodele definite în clasă abstractă, oferă implementări specifice pentru funcțiile definite în clasă abstractă
- Putem avea instanțe

Mostenire. Polimorfism

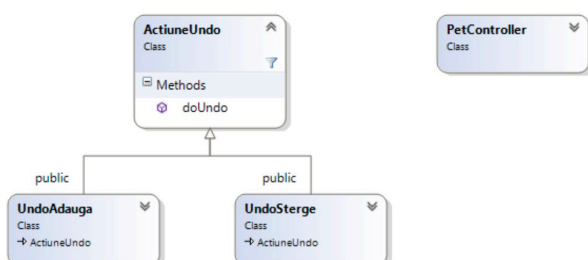
De ce folosim moștenire?

Clasă de bază oferă funcționalitate (metode, câmpuri) ce ușurează implementarea clasei derivate.

Folosim moștenire pentru a reutiliza codul din clasă de bază (Ex : MemoryRepository -> FileRepository)

- reutilizare de cod, clasă derivată moștenește din clasă de bază, se evită copy/paste și este mai ușor de întreținut și înțeles
- extensibilitate, permite adăugarea cu ușurință de noi funcționalități, extindem aplicația fără să modificăm codul existent

Exemplu : Undo


```
// Clasa de bază (abstractă)
class ActiuneUndo {
public:
    virtual void doUndo() = 0; // metodă pur virtuală
    virtual ~ActiuneUndo() = default;
};

// Clasa derivată: Undo pentru adăugare
class UndoAdauga : public ActiuneUndo {
    string pet;
public:
    UndoAdauga(const string& pet) : pet(pet) {}
    void doUndo() override {
        cout << "Undo adaugare: " << pet << endl;
        // aici ai scrie logica de a elimina "pet" din listă
    }
};

// Clasa derivată: Undo pentru ștergere
class UndoSterge : public ActiuneUndo {
    string pet;
public:
    UndoSterge(const string& pet) : pet(pet) {}
    void doUndo() override {
        cout << "Undo ștergere: " << pet << endl;
        // aici ai scrie logica de a reintroduce "pet" în listă
    }
};
```

Operatii de intrare/iesire

IO (Input/Output) in C

<stdio.h> → **scanf()**, **printf()**, **getchar()**, **getc()**, **putc()**, **open()**, **close()**, **fgetc()**, etc.

- Funcționează doar cu un set limitat de tipuri de date (**char**, **int**, **float**, **double**).
- Nu fac parte din biblioteca standard.
- Pentru fiecare clasă nouă, ar trebui să adăugăm o versiune nouă de funcții **printf()** și **scanf()**.

iostream este o bibliotecă folosită pentru operații de intrări și ieșiri în C++. Este orientat-obiect și oferă operații de intrări/ieșiri bazat pe notiunea de flux (stream).

Streamuri standard definite in <iostream>

cin - corespunde intrării standard (stdin), este de tip istream

cout - corespunde ieșirii standard (stdout), este de tip ostream

cerr - corespunde ieșirii standard de erori (stderr), este de tip ostream

```
#include <iostream>
using namespace std;

void testStandardIOStreams() {
    cout << "!!!Hello World!!!" << endl;
    // prints !!!Hello World!!! to the console
    int i = 0;
    cin >> i; //read an int from the console
    cout << "i=" << i << endl; // prints !!!Hello World!!! to the console

    cerr << "Error message";//write a message to the standard error stream
}
```

Operatorul de insertie

- Pentru operațiile de scriere pe un stream se folosește operatorul "<<", numit operator de inserție.
- Pe partea stângă a operatorului trebuie să avem un obiect de tip ostream sau derivat din ostream. Pentru a scrie pe ieșire standard (consolă) se folosește **cout** (declarat în ostream).
- Pe dreapta putem să avem o expresie.
- Operatorul este supraincarcat pentru tipurile standard, pentru tipurile noi programatorul trebuie să supraincarce.

```
void testWriteToStandardStream() {
    cout << 1 << endl;
    cout << 1.4 << endl << 12 << endl;
    cout << "asdads" << endl;
    string a("aaaaaaaa");
    cout << a << endl;

    int ints[10] = { 0 };
    cout << ints << endl; //print the memory address
}
```

Operatorul de extragere - citire

- Citirea dintr-un stream se realizeaza folosind operatorul ">>".
- Operandul din stanga trebuie sa fie un obiect de tip istream sau derivat din istream. Pentru a citi din intrarea standard (consola) putem folosi **cin** (declarat in istream).
- Operandul din dreapta poate sa fie o expresie.
- Programatorul poate suprincarca operatorul pentru tipuri noi.

```
void testStandardInput() {
    int i = 0;
    cout << "Enter int:";
    cin >> i;
    cout << i << endl;
    double d = 0;
    cout << "Enter double:";
    cin >> d;
    cout << d << endl;
    string s;
    cin >> s;
    cout << s << endl;
}
```

Fisiere

Pentru a folosi fisiere in aplicatii C++ trebuie sa conectam streamul la un fisier pe disk. Biblioteca **fstream** ofera metode pentru citire/scriere date din/in fisiere.

<fstream.h>

- ifstream (input file stream)
- ofstream (output file stream)

Putem atasa fisierul de stream folosind constructorul sau metoda **open**. Dupa ce am terminat operatiile de IO pe fisier trebuie sa inchidem streamul de fisier folosind metoda **close**. Ulterior, folosind metoda **open**, putem folosi streamul pentru a lucra cu un alt fisier.

Metoda **is_open** se poate folosi pentru a verifica daca streamul este asociat cu un fisier.

Output File Stream

```
#include <fstream>

void testOutputToFile() {
    ofstream out("test.out");
    out << "asdasdasd" << endl;
    out << "kkkkkkkk" << endl;
    out << 7 << endl;
    out.close();
}
```

- Daca fisierul "test.out" exista pe disc, se deschide fisierul pentru scriere si se conecteaza streamul la fisier. Continutul fisierului este sters la deschidere.
- Daca nu exista "test.out" pe disc, atunci se creeaza, se deschide fisierul pentru scriere si se conecteaza streamul la fisier.

Input File Stream

```
void testInputFromFile() {
    ifstream in("test.out");
    //verify if the stream is opened
    if (in.fail()) {
        return;
    }
    while (!in.eof()) {
        string s;
        in >> s;
        cout << s << endl;
    }
    in.close();
}
```

```
void testInputFromFileByLine() {
    ifstream in;
    in.open("test.out");
    //verify if the stream is opened
    if (!in.is_open()) {
        return;
    }
    while (in.good()) {
        string s;
        getline(in, s);
        cout << s << endl;
    }
    in.close();
}
```


- Dacă fisierul "test.out" există pe disc, se deschide pentru citire și se conectează streamul la fisier.
- Dacă nu există fisierul, atunci streamul nu se asociază și nu se poate citi din stream.
- Unele implementări de C++ creează fisierul dacă acesta nu există.

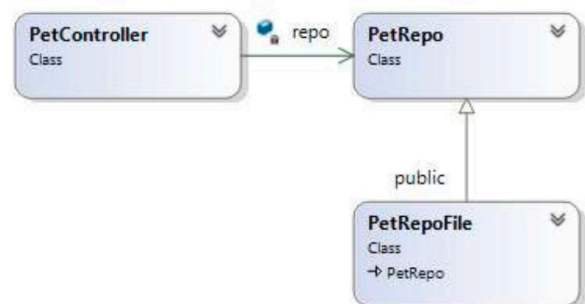
Open

Funcția open deschide fisierul și asociază streamul : **open**(filename, mode);

- **filename** este un șir de caractere ce indică fisierul care se deschide.
- **mode** este parametru opțional și indică modul în care se deschide fisierul. Poate fi o combinație dintre următoarele flaguri :
 ios::in → deschide pentru citire
 ios::out → deschide pentru scriere
 ios::binar → mod binar
 ios::ate → se poziționează la sfârșitul fisierului, dacă nu este setat atunci după deschidere se va poziționa la început
 ios::app → toate operațiile de scriere se efectuează la sfârșitul fisierului, se adaugă la conținutul existent. Poate fi folosit doar pe stream-uri deschise pentru scriere
 ios::trunc → șterge conținutul existent

Flagurile se pot combina folosind operatorul pe biți OR (|).

Salvare date în fisier – FileRepository


```

class PetRepoFile :public PetRepo {
private:
    std::string fName;
    void loadFromFile();
    void writeToFile();
public:
    PetRepoFile(std::string fName) :PetRepo(), fName{ fName } {
        loadFromFile();//incarcam datele din fisier
    }
    void store(const Pet& p) override {
        PetRepo::store(p);//apelam metoda din clasa de baza
        writeToFile();
    }
    void sterge(const Pet& p) override {
        PetRepo::sterge(p);//apelam metoda din clasa de baza
        writeToFile();
    }
};

#include <fstream>
void PetRepoFile::loadFromFile(){
    std::ifstream in(fName);
    if (!in.is_open()) {
        //verify if the stream is opened
        throw PetException("Error open:"+fName);
    }
    while (!in.eof()) {
        std::string species;
        in >> species;
        //poate am linii goale
        if (in.eof()) break;
        std::string type;
        in >> type;
        int price;
        in >> price;

        Pet p{type.c_str(),species.c_str(), price};
        PetRepo::store(p);
    }
    in.close();
}

void PetRepoFile::writeToFile() {
    std::ofstream out(fName);
    if (!out.is_open()) { //
        //verify if the stream is opened
        std::string msg("Error open file");
        throw PetException(msg);
    }
    for (auto& p:getAll()) {
        out << p.getSpecies();
        out << std::endl;
        out << p.getType();
        out << std::endl;
        out << p.getPrice();
        out << std::endl;
    }
    out.close();
}
  
```

Erori la citire/scriere - Flag-uri

Indica starea interna a unui stream :

Flag	Descriere	Metodă
fail	Date invalide	fail()
badbit	Eroare fizică	bad()
goodbit	OK	good()
eofbit	Sfârșid de stream detectat	eof()

```
void testFlags(){
    cin.setstate(ios::badbit);
    if (cin.bad()){
        //something wrong
    }
}
```

```
cin.setf(ios::skipws); //Skip white space. (For input; this is the
default.)
cin.unsetf(ios::skipws);
```

```
/*
    Citeste date de la consola (int,float, double, string, etc)
    Reia citirea pana cand utilizatorul introduce corect
*/
template<typename T>
T myread(const char* msg) {
    T cmd;
    while (true) {
        std::cout<<std::endl << msg;
        std::cin >> cmd;
        bool fail = std::cin.fail();
        std::cin.clear();//resetez failbit
        auto& aux = std::cin.ignore(1000, '\n');
        if (!fail && aux.gcount()<=1) {
            break; //am reusit sa citesc numar
        }
    }
    return cmd;
}
```

Formatare scriere

width(int x) → numarul minim de caractere pentru scrierea urmatoare.

fill(int x) → caracter folosit pentru a umple spatiu daca e nevoie sa completeze cu caractere (lungime mai mica decat cel setat folosind width).

precision(int x) → numarul de zecimale scrise.

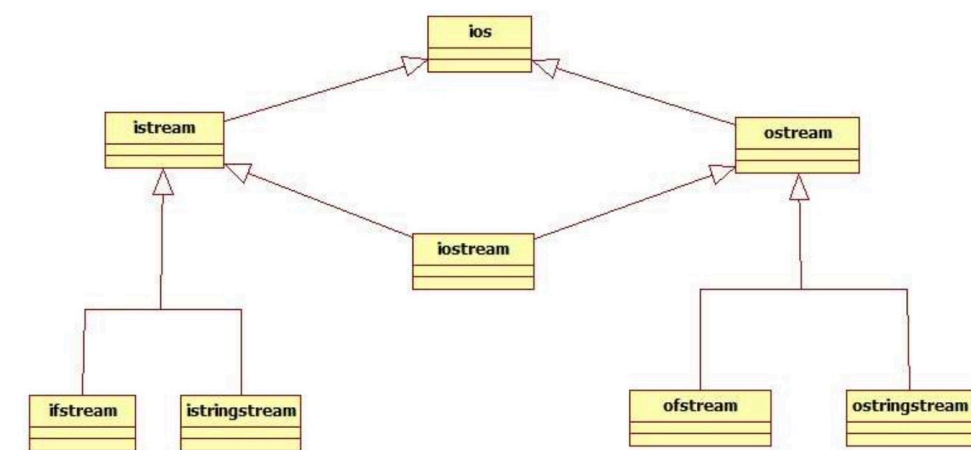
```
void testFormatOutput() {
    cout.width(5);
    cout << "a";
    cout.width(5);
    cout << "bb" << endl;
    const double PI = 3.1415926535897;
    cout.precision(3);
    cout << PI << endl;
    cout.precision(8);
    cout << PI << endl;
}

/*
    Tipareste lista de pet
*/
void PetUI::printPets(const std::vector<Pet>& v) {
    std::cout << "\n Pets("<<v.size()<<"):\n";
    printTableHeader();
    for (const Pet& p : v) {
        std::cout.width(10);
        std::cout << p.getType();
        std::cout.width(20);
        std::cout << p.getSpecies();
        std::cout.width(10);
        std::cout << p.getType();
        std::cout << std::endl;
    }
    std::cout << std::endl;
}

void printTableHeader() {
    std::cout.width(10);
    std::cout << "Type";
    std::cout.width(20);
    std::cout << "Species";
    std::cout.width(10);
    std::cout << "Price";
    std::cout << std::endl;
}
```


Hierarhie de clase din biblioteca standard IO C++

Supraincarcare operatori << , >> pentru tipuri utilizator

- Se face similar ca si pentru orice operator.

```
class Product {
public:
    Product(int code, string desc,
double price)
    ~Product();
    double getCode() const {
        return code;
    }
    double getPrice() const {
        return price;
    }
};

friend ostream& operator<< (ostream&
stream, const Product& prod);

private:
    int code;
    string description;
    double price;
};

ostream& operator<<(ostream&
stream, const Product& prod) {
    stream << prod.code <<" ";
    stream << prod.description <<" ";
    stream << prod.price;
    return stream;
}
```

Spatii de nume

Introduc un domeniu de vizibilitate care nu poate contine duplicate

```
namespace testNamespace1 {
class A {
};
}
namespace testNamespace2 {
class A {
};
}
```

Accesul la elementele unui spatiu de nume se face folosind operatorul de rezolutie

```
void testNamespaces() {
    testNamespace1::A a1;
    testNamespace2::A a2;
}
```

Folosind directiva using putem importa :

1. Toate elementele definite intr-un spatiu de nume

```
void testUsing() {
    using namespace testNamespace1;
    A a;
}
```

2. Doar clasa/metoda pe care vrem sa o folosim

```
using std::vector;
using std::copy_if;
using std::cout;
```

Flux - Stream

Flux este o abstractizare, reprezinta orice dispozitiv pe care executam operatii de intrari / iesire.

Stream este un flux de date de la un set de surse (tastatura, fisier, zona de memorie) catre un set de destinatii (ecran, fisier, zona de memorie)

In general fiecare stream este asociat cu o sursa sau o destinatie fizica care permite citire/scriere de caractere.

Exemplu :

Un fisier pe disk, tastatura, consola. Caracterele citite/scrise folosind streamuri ajung / sunt preluate de la dispozitive fizice existente (hardware). Stream de fisiere - sunt obiecte care interactioneaza cu fisiere, daca am atasat un stream la un fisier orice operatie de scriere se reflecta in fisierul de pe disc.

Buffer

Este o zona de memorie care este un intermediar intre un dispozitiv de intrare/iesire (fisier, consola) si un stream. In termeni simpli, este o locatie unde datele sunt stocate temporar inainte de a fi transmise efectiv la destinatie.

1. Scrierea intr-un buffer :

Cand un program scrie un caracter intr-un stream, de obicei, acesta nu ajunge imediat la dispozitivul tinta (fisier sau consola). In schimb caracterul este plasat intr-un buffer, iar datele nu sunt scrise pe loc.

2. Gasirea unui moment pentru a trimite datele :

Datele din buffer sunt transmise la dispozitiv doar atunci cand :

- Streamul este inchis : tot continutul ramas in buffer se trimite la dispozitiv.
- Bufferul se umple : fiecare buffer are o dimensiune limitata, iar cand se umple datele sunt trimise automat la dispozitiv.
- Sincronizarea manuala : programatorul poate forta bufferul sa fie golit folosind metode ca `flush()`, `endl` sau `sync()`.

3. De ce se foloseste bufferul?

Performanta crescuta, bufferul ajuta la imbunatatirea performantei, deoarece scrierea in memorie este mai rapida decat scrierea directa pe un dispozitiv de stocare.

4. Tipuri de streamuri

Fiecare obiect stream din biblioteca C++ are asociat un buffer. De exemplu, streamurile de iesire, cum ar fi `std::cout`, au un buffer care stocheaza datele inainte de a le trimite la consola.